

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 11.11.2021

Sayı: 4729

54563

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Süleyman SOYLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 08.11.2021

İbrahim Halil ORAL
Ankara Milletvekili

Türkiye’de ikametli olarak yaşayan 50 bin civarında Doğu Türkistan’lı olduğu bilinmektedir. Bunların çoğunluğunun süresiz ikametlidir. Çin Halk Cumhuriyeti’nde yaşanan ve bütün uluslararası kamuoyu tarafından da takip edilen hadiseler kapsamında Doğu Türkistan’da soykırıma varan şekilde insanlığa karşı suç işlendiği bilinmektedir. Çin’deki tek parti yönetimi olan Çin Komünist Partisi tarafından dini ve milli kimliklerin baskılandığı, zorunlu göç ve çalıştırma yaptırıldığı ve hatta toplama kampları kurulduğu dünya kamuoyu tarafından bilinmektedir. Bu bağlamda ülkemizde yaşayan Uygur Türkleri başta olmak üzere Doğu Türkistanlı soydaş ve dindaşlarımızın memleketlerine dönmeleri hayati tehlike ve hürriyetten alıkoymaya sebep olabilecektir. Bu bağlamda tarihi, kültürel bağlarımız güçlü olan Doğu Türkistanlılara ülkemizde vatandaşlık verildiği öğrenilmiştir. Yakın dönemde gerek basına yansıyan gerekse de aldığımız bilgilere göre Doğu Türkistan Maarif ve Dayanışma Derneği’nin sosyal medya hesaplarından bir çağrıda bulunduğu ve Uygur Türklerinin istisnai vatandaşlık kapsamında Türk vatandaşlığına alınacağını vurgulandığı öğrenilmiştir. İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu da bu derneğin başkanını ziyaret ettiğini sosyal medya hesaplarından paylaşmıştır. Uygur Türkçesinde yapılan bu çağrı akabinde pek çok Uygur Türkü vatandaşlık başvurusu yapmıştır. Ancak sayısı 300’ü bulduğu iddia edilen bir rakamda Uygur Türküne “Kamu Düzeni Bakımından” ve “Milli Güvenlik Bakımından” sakıncalı görüldüğü için vatandaşlığa kabul edilmediği bilgisi verilmiştir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Ülkemizde Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşı olan kaç kişi süresiz ikametli olarak yaşamaktadır? Bunların kaç tanesi Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi doğumlu ya da Uygur Türküdür?

54563

2. Son 5 yılda kaç Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına kabul edilmiştir? Bunlardan kaç tanesi Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi doğumlu ya da Uygur Türküdür?
3. Son 1 yılda kaç Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına başvurmuştur? Bunların kaçını kabul edilmiştir?
4. Doğu Türkistan Maarif ve Dayanışma Derneği'nin sosyal medyadan vatandaşlık verileceği ve başvuru yapılması çağrısı yaptığına dair bakanlığınızın bir bilgisi ya da çalışması var mıdır? Bu dernek dışında başka Doğu Türkistan derneği benzer bir çağrı yapmış mıdır?
5. İçişleri Bakanı Sayın Soylu'nun ilgili dernek başkanının evini ziyaret ettiği gibi diğer dernekler ve vakıflarla bir ilişkisi mevcut mudur? Bu ziyaretin ve yukarıda bahsedilen çağrılarının bir ayrımcılık yarattığına dair bakanlığınızın bir görüşü olmuşmamış mıdır?
6. İçişleri Bakanlığı Doğu Türkistanlıları vatandaşlığa kabullerinde çeşitlik sivil toplum kuruluşlarından liste almakta mıdır? Bu listelere göre güvenlik soruşturması yürütmekte midir?
7. Doğu Türkistanlıların "Milli Güvenliğe" ve "kamu düzenin" engel teşkil ettiği ne gibi fiiller olmuştur? Bu gibi engeller varsa ilgili kişiler hakkında soruşturma açılmış mıdır? Yoksa neden bu ifadeler ret belgelerinde yer almıştır?

